

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausunto

Neuvotteleva virkamies Jukka Tukia
Neuvotteleva virkamies Elina Rydman

12.5.2025

Hallintovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi (HE 16/2025 vp)

Hallintovaliokunta on pyytänyt sisäministeriön asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi (HE 16/2025 vp). Esitys koskee pääosin rahapeli-toimintaa koskevan sääntelyn uudistamista.

Esityksen tavoitteet

Esityksellä toteutettaisiin hallitusohjelman mukainen rahapelijärjestelmän uudistus, jolla rahapeli-markkina avattaisiin osittain kilpailulle. Uudistuksen tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti ehkäistä ja vähentää rahapelihaittoja sekä parantaa kysynnän kanavoitumista lailla säänneltyyn ja valvottuun rahapelijärjestelmään.

Esityksen tavoitteena on rakentaa toimiva rahapelijärjestelmä tilanteessa, jossa nykyinen lakiin perustuva yksinoikeusjärjestelmä ja sen tarkoitus on vaarassa menettää merkityksensä verkkorahapelaamisen voimakkaan lisääntymisen ja järjestelmän ulkopuolisen pelaamisen johdosta. Esityksen tavoitteena on löytää nykytilan haasteisiin vastaamiseksi ratkaisu, jossa rahapelihaittojen ehkäisemiseen ja vähentämiseen tähtäävä rajoittava sääntely olisi tasapainossa kanavointikykyä ja rahapelijärjestelmän houkuttelevuutta tukevien elementtien kanssa. Tällä tavoin säännellyn markkinan suhteellinen osuus kasvaisi merkittävästi nykytilanteeseen verrattuna ja olemassa olevaa rahapelikysyntää voitaisiin ohjata säänneltyyn ja valvottuun tarjontaan.

Esitykseen sisältyvät seuraavat keskeisimmät säännösehdotukset edellä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi.

Keskeisimmät säännösehdotukset

Veikkaus Oy:n osittainen monopoli ja kilpailtu toimilupamarkkina (rahapelilain 2, 3, 5, 6 ja 8 §)

Uudessa rahapelijärjestelmässä nykyisestä Veikkaus Oy:n monopolista luovuttaisiin osittain. Osa rahapeleistä kuuluisi jatkossakin Veikkaus Oy:n monopoliin ja osa vapautettaisiin kilpailulle markkinalle. Lottopelit ja raaputusarvat, pelikasinotoiminta sekä rahapeliautomaatit jäisivät yksinoikeusmarkkinaan. Kilpailulle markkinalle vapautettaisiin vedonlyönti sekä verkossa pelattavat kasinopelit, raha-automaattipelit ja rahabingo. Nykyiset totopelit sisältyisivät kilpailtuun markkinaan osana vedonlyöntipelejä. Rahapeli-toimenpanomuotojen yksityiskohtaiset määritelmät sisältyisivät ehdotetun rahapelilain 3 §:ään.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Uudessa rahapelijärjestelmässä kaikki valtakunnassa tapahtuva rahapeliin toimeenpano olisi toimiluvanvaraista. Myös rahapeleissä käytettävien peliohjelmistojen toimittaminen edellyttäisi toimilupaa. Veikkaus Oy:n yksinoikeudesta ei säädettäisi enää laissa, vaan Veikkaus Oy tarvitsisi toimiluvan myös monopoliin kuuluvien rahapeliin toimeenpanoon. Uuden lainsäädännön myötä valtio voisi luopua osasta omistuksestaan Veikkaus Oy:ssä. Yhtiön tulisi kuitenkin olla valtion määräysvallassa. Valtion mahdollinen myöhempi päätös luopua osittain Veikkaus Oy:n osakkeista edellyttää eduskunnan suostumusta.

Yksinoikeustoimiluvanhaltijalla olisi velvoite eriyttää sen mahdollinen muu taloudellinen toiminta yksinoikeustoimiluvan nojalla harjoitetusta rahapeli-toiminnasta. Tällä pyritäisiin ehkäisemään yksinoikeudesta mahdollisesti aiheutuvaa kilpailun vääristymistä muiden palveluiden kilpailuilla markkinoilla. Yksinoikeustoimiluvan nojalla toimeenpantaviin rahapeleihin ja muuhun samassa konsernissa harjoitettavaan rahapeliliiketoimintaan liittyvät pelisivustot, asiakasrekisterit ja pelitilit olisi myös pidettävä erillään (8 §).

Rahapelilakiin ehdotetaan sisällytettäväksi rahapeliin toimeenpanomuotojen lisäksi määritelmät rahapeli-toiminnasta, rahapeliin toimeenpanosta, rahapeliin toimeenpanosta valtakunnassa ja markkinoinnin kohdistamisesta valtakuntaan (4 §). Kyseissä määritelmäsäännöksissä ja lain soveltamisalaa koskevissa säännöksissä (1 §) on otettu huomioon valtakunnan ja Ahvenanmaan maakunnan välinen toimivallan jako.

Toimilupamenettely (rahapelilain 2 luku)

Toimilupatyypit, toimilupien myöntäminen ja hakijan edustaja (5–12 ja 16 §)

Rahapelejä saisi rahapelilain 2 §:n mukaan toimeenpanna ainoastaan sellainen oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö, jolle on myönnetty yksinoikeustoimilupa tai rahapeli-toimilupa. Ehdotetussa 5 §:ssä säädettäisiin yksinoikeustoimiluvasta ja 6 §:ssä rahapeli-toimiluvasta. Yksinoikeustoimiluvan hakijalle myönnettäisiin erilliset toimiluvat raha-arpajaisten ja veikkaus-pelien sekä fyysisen kanavan rahapeliautomaattien ja kasinopelien toimeenpanoon. Kilpaillun markkinan rahapeli-toimilupa olisi mahdollista myöntää koskemaan kaikkia rahapeli-toimiluvan alaisuuteen kuuluvien rahapeliin toimeenpanomuotoja, tai vain osaa niistä. Rahapeleissä käytettävien peliohjelmistojen toimittamiseen tarvittavasta peliohjelmistotoimiluvasta säädettäisiin 7 §:ssä.

Veikkaus Oy:n yksinoikeudesta säädetään nykyisin arpajaislaissa (1047/2001). Osittainen yksinoikeus rahapeliin toimeenpanoon toteutettaisiin säätämällä rahapelilain 8 §:ssä erityisestä toimilupatyypistä ja sen myöntämisen edellytyksistä. Yksinoikeustoimilupa voitaisiin myöntää ainoastaan kirjanpitolain (1336/1997) mukaisessa valtion määräysvallassa olevalle osakeyhtiölle, jonka toimialana on rahapeliin toimeenpano. Rahapeli-toimilupa ja peliohjelmistotoimilupa voitaisiin 9 §:n mukaan myöntää elinkeinotoimintalaissa (565/2023) tarkoitetulle luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle. Yksinoikeus-, rahapeli- ja peliohjelmistotoimiluvan myöntäminen edellyttäisi lisäksi muun muassa, että hakija on luotettava ja sopiva, mukaan lukien oikeushenkilön merkittävät omistajat ja toimiva johto.

Toimiluvanhakijoiden luotettavuutta ja sopivuutta arvioitaessa arvioitaisiin muun muassa hakijan sekä sen omistajien ja johdon rikostaustaa, taloudellista tilannetta ja lakisääteisten velvollisuuksien noudattamista (10 §). Jotta viranomaisella olisi mahdollisuus harkita toimiluvan myöntämisen edellytysten täyttymistä, tulisi hakemukseen liittää riittävät selvitykset hakijasta ja omistuksesta, johdosta sekä hakijan taloudellisista toimintaedellytyksistä, jos ne eivät ole jo viranomaisen käytössä (11 §). Yksinoikeustoimiluvan- ja rahapeli-toimiluvanhaltijan tulisi toimittaa valvontaviranomaiselle jälkikäteisesti tieto toimiluvanhaltijan yritys- ja yhteisötunnuksesta (16 §). ETA-alueen ulkopuolelle sijoittautuneella rahapeli-toimiluvanhaltijalla tulisi olla edustaja, jolla on kotipaikka ETA-alueeseen kuuluvassa valtiossa (12 §).

Toimilupien sisältö ja niiden voimassaolo (13 ja 14 §)

Yksinoikeus- ja rahapeli-toimiluvassa tulisi mainita toimiluvanhaltijan yksilöivä toimilupanumero, sallitut rahapeliin toimeenpanomuodot ja toimiluvan voimassaoloaika (13 §). Peliohjelmistotoimiluvassa tulisi mainita ainoastaan toimiluvanhaltijan yksilöivä toimilupanumero ja toimiluvan voimassaoloaika (13 §). Yksinoikeustoimiluvat olisivat voimassa kymmenen vuotta, kun taas rahapeli-toimilupa ja peliohjelmistotoimilupa olisivat voimassa enintään viisi vuotta (14 §). Toimiluvat olisivat maksullisia ja

maksuilla katettaisiin lupamenettelystä viranomaiselle aiheutuvia kustannuksia. Toimilupahakemusk maksun periminen ja suuruus perustuisi valtion maksuperustelakiin (150/1992) ja sen nojalla annettavaan asetukseen.

Toiminnan aloittaminen, kieltä siirtää tai luovuttaa toimilupa sekä ilmoitusvelvollisuus ja toimiluvan muuttaminen (15, 17 ja 18 §)

Toimiluvanvaraisen toiminnan saisi aloittaa välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty, jos toimiluvan voimassaoloajasta ei muuta johdu (15 §). Toimiluvanhaltijalla ei olisi oikeutta myydä tai muutoin luovuttaa rahapelien toimeenpanoon oikeuttava toimilupa tai peliohjelmistotoimilupa, ja niihin sisältyvät oikeudet kokonaan tai osittain toiselle (17 §). Toimiluvanhaltijalla olisi velvollisuus ilmoittaa valvontaviranomaiselle toimiluvanhaltijaan, sen toimintaan, omistukseen, johtoon ja taloudellisiin toimintaedellytyksiin liittyvistä olennaisista muutoksista (18 §). Muutoksista olisi ilmoitettava aina kirjallisesti.

Yksinoikeustoimiluvanhaltijan suorittama korvaus valtiolle (19 §)

Lain 19 §:ssä säädettäisiin yksinoikeustoimiluvanhaltijan velvollisuudesta suorittaa valtiolle markkinaehtoiseksi katsottava korvaus yksinoikeudesta. Korvaus olisi toimilupakohtainen ja sen suorittaminen olisi edellytys yksinoikeustoimiluvan voimassaololle. Korvaus muodostuisi peruskorvauksesta ja vuosittaisesta suhteellisesta korvauksesta. Yksinoikeuskorvauksen voidaan arvioida rinnastuvan valtiosääntöoikeudellisesti veroon. Laissa säädettäisiin korvauksen määräytymisen perusteista, korvauksen maksuaikataulusta, korvauksen määrän muuttamisesta sekä muutoksenhausta korvausta koskevaan valtioneuvoston päätökseen. Säättämällä erityisestä korvauksesta pyritäisiin varmistamaan, ettei yksinoikeuden haltija saa yksinoikeuden seurauksena EU:n valtioneuvoston sääntelyn piiriin kuuluvaa kilpailua vääristävää taloudellista etua.

Lain voimaantulo (rahapelilain 106 §)

Uusi rahapelilaki tulisi voimaan porrastetusti. Toimiluvan hakemista ja toimiluvan myöntämisen edellytyksiä, toimilupamenettelyyn liittyviä viranomaisen tiedonsaantioikeuksia ja yksinoikeuskorvausta koskevat rahapelilain säännökset tulisivat voimaan vuoden 2026 alusta lukien. Uusi rahapelilaki tulisi pääosin voimaan 1.1.2027, jolloin toimiluvanvarainen rahapelitoiminta voisi käynnistyä siltä osin, kuin toimilupia olisi siinä vaiheessa myönnetty. Ehdotettu siirtymäaika on välttämätön, koska uusi rahapelilainsäädäntö edellyttää mittavia tietojärjestelmä uudistuksia ja muita toimenpiteitä toimilupa- ja valvontatoiminnan järjestämiseksi.

Lupa- ja valvontavirasto toimisi toimilupa- ja valvontaviranomaisena vuoden 2027 alusta alkaen. Poliisihallitus toimisi siihen saakka rahapelilain mukaisena toimilupaviranomaisena sekä valvoisi myös Veikkaus Oy:n arpajaislain nojalla yksinoikeudella harjoittamaa rahapelitoimintaa.

Velvollisuutta käyttää ainoastaan peliohjelmistotoimiluvanhaltijan peliohjelmistoja sovellettaisiin vuoden 2028 alusta alkaen. Peliohjelmistotoimiluvan hakeminen olisi mahdollista vuoden 2027 alusta lukien.

Myös muut ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan pääosin voimaan 1.1.2027. Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta tulisi kuitenkin voimaan 1.1.2026 samaan aikaan, kun uuden rahapelilain yksinoikeuskorvausta koskevan sääntelyn on tarkoitus tulla voimaan.

Rahapelien toimeenpano (rahapelilain 3 luku)

Laissa säädettäisiin arpajaislakia vastaavasti muun ohella rahapelaamisen 18 vuoden ikäraja (24 §), pelaajien rekisteröinnistä ja henkilöllisyyden todentamisesta (20 §) sekä pakollisesta tunnistaustamisesta (28 §).

Sähköisiä rahapelejä voisivat pelata vain sellaiset pelaajiksi rekisteröityneet luonnolliset henkilöt, jotka asuvat vakinaisesti valtakunnan alueella (21 §). Säännöksellä pyritään kunnioittamaan muun valtion tai alueen lainsäädännön alueellista soveltamisalaa siten, että lailla säädetty sähköisten rahapelien toimeenpano ei olisi ristiriidassa toisen valtion tai alueen lainsäädännön kanssa. Fyysisessä kanavassa pelejä voisivat pelata myös muut kuin valtakunnan alueella asuvat.

Arpajaislakiin verrattuna uutta sääntelyä olisi toimiluvanhaltijoiden velvollisuus tarjota pelaajille näkymä pelaajan pelihistoriaan ja pelaajille tarjottava pelaamisen arviointityökalu (22 §) sekä hallitusohjelmassa tarkoitettu keskitetty pelistorekisteri (29 §). Pelaaja voisi valvontaviranomaisen pelistorekisteriin tekemällään ilmoituksella estää kaiken rekisteröitymistä edellyttävän pelaamisen eli kaikkien toimiluvanhaltijoiden toimeenpanemien rahapeliin pelaamisen. Tämän lisäksi toimiluvanhaltijan olisi mahdollistettava pelaajalle eston asettaminen toimiluvanhaltijan rahapeleihin peli- tai toimeenpanomuotokohtaisesti. Lisäksi toimiluvanhaltijan olisi mahdollistettava toimeenpanemiensa rahapeliin pelaamisen estäminen siten, että esto tulisi voimaan välittömästi (niin sanottu paniikkinaappula). Tällainen pelaamisen välitön esto olisi voimassa sen asettamista seuraavan vuorokauden loppuun.

Toimiluvanhaltijalla olisi velvollisuus varmistaa, että pelaaja asettaa pelitilin kautta pelattaville peleille toimiluvanhaltijakohtaisen pelaajan pankkitilin ja pelitilin välisen vuorokausi- ja kuukausikohtaisen rahansiirtorajan (30 §). Lakiin sisältyisi myös asetuksenantovaltuus säätää valtioneuvoston asetuksella toimiluvanhaltijakohtaisista enimmäistappiorajoista, jotka koskisivat laissa mainittuja korkean pelihaittariskin sisältäviä rahapelejä. Yksinoikeustoimiluvanhaltijan ja rahapelitoimiluvanhaltijan tulisi tarvittaessa asettaa pelaamiselle määrällisiä ja ajallisia rajoituksia sekä tarjota pelaajille mahdollisuus itse asettaa kyseisiä rajoituksia (31 ja 32 §).

Lakiin sisältyisi asetuksenantovaltuudet säätää sisäministeriön asetuksella rahapeliin ominaisuuksia koskevista rajoituksista (31 ja 32 §). Yksinoikeustoimiluvanhaltijan rahapeliin toimeenpanosta säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella (31 §). Lisäksi yksinoikeustoimiluvanhaltijan rahapeliin pelisäännöistä säädettäisiin arpajaislakia vastaavalla tavalla sisäministeriön asetuksella (31 §).

Laissa säädettäisiin toimiluvanhaltijoiden huolenpitovelvollisuudesta eli velvollisuudesta jatkuvasti seurata ja arvioida pelikäyttäytymistä ja suojella pelaajia rahapelihaitoilta sekä omavalvontasuunnitelmasta ja toimiluvanhaltijan oikeudesta käsitellä henkilötietoja (34–36 §). Lisäksi laissa säädettäisiin pelaajille rahapeliin toimeenpanon yhteydessä annettavista tiedoista (37 §). Näitä tietoja olisivat muun muassa rahapelin hinta, voiton todennäköisyys ja rahapelin haittariski. Lakiin sisältyisi edelleen myös kielto pelata velaksi, tarjota ilmaiselejä ja alennuksia (25 §). Uutta sääntelyä olisi muiden hyödykkeiden ja bonuspelirahan tarjoaminen, jotka olisi rajoitettu asiakassuhteen ajalle (26 §), sekä ulkopuolisen tarkastuslaitoksen tekemä pelijärjestelmien ja arvontalaitteiden luotettavuuden varmistaminen (44 §). Laki edellyttäisi uutena toimenpiteenä myös, että toimiluvanhaltijoilla olisi menettelytavat erilaisten väärinkäytösten havaitsemiseksi ja estämiseksi sekä pelaajien yhteydenottojen käsittelemiseksi (48 ja 49 §).

Lakiin sisältyisi arpajaislakia vastaavat säännökset rahapeliautomaattien sijoittelusta ja automaatteja koskevasta omavalvonnasta (38 §). Automaattien enimmäismäärästä säädettäisiin voimassa olevan lain tavoin valtioneuvoston asetuksella (31 §).

Toimiluvanhaltija voisi tehdä kansainvälistä yhteistyötä toisen rahapeliyhtiön kanssa valvontaviranomaisen luvalla (43 §).

Rahapeliin markkinointi ja sponsorointi (rahapelilain 4 luku)

Uusi lainsäädäntö mahdollistaa hallitusohjelman mukaisesti myös sellaisten rahapeliin markkinoinnin, joita Veikkaus Oy ei ole voinut voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti markkinoida niihin sisältyvän korkean rahapelihaittariskin vuoksi.

Toimiluvanhaltijan tulisi varmistaa, että sen markkinointi on määrältään, laajuudeltaan, näkyvyydeltään ja toistuvuudeltaan maltillista (51 §). Toimiluvanhaltijat saisivat markkinoida rahapelejä ja yhtiötään tietyin sisällöllisin laissa säädetyin rajoituksin eri kanavissa ja tapahtumissa. Voimassa olevan lain tavoin laki sisältäisi luettelon sellaisista markkinointikeinoista ja -tavoista, joiden voidaan katsoa edistävän rahapelihaittoja aiheuttavaa pelaamista ja jotka eivät siksi olisi sallittua markkinointia (52 §). Kiellettyä markkinointia olisi esimerkiksi rahapelaamisen ihannoiti, myönteisen kuvan antaminen runsaasta rahapelaamisesta, rahapelaamisen arkipäiväistäminen, rahapelaamisen esittäminen ratkaisuksi henkilön taloudellisiin ongelmiin tai vaihtoehdoksi työnteolle tai rahapelaamisen kuvaaminen riskittömäksi.

Rahapelejä saisi markkinoida televisio- ja radiotoiminnassa, urheilutapahtumissa ja muissa yleisö- ja tapahtumissa, painetussa mediassa ja painettua mediaa vastaavassa sähköisessä julkaisussa sekä

pelipisteissä (51 §). Toimiluvanhaltija saisi markkinoida rahapelejä myös omilla verkkosivuilla ja omissa sosiaalisen median kanavissa. Niin sanottu vaikuttajamarkkinointi sekä kumppanuusmarkkinointi (affiliaattimarkkinointi) ei olisi sallittua (51 ja 52 §). Sponsoroitava henkilö tai joukkue saisi kuitenkin tuoda esille sponsoroivan rahapeliyhtiön logon myös omissa kanavissaan. Sponsoroinnissa ei saisi tuoda esiin rahapelejä (56 §).

Ulkomarkkinointi olisi kiellettyä sellaisten rahapelien osalta, joihin liittyy korkea pelihahtariski (51 §). Rahapeliyhtiöiden brändimarkkinointi olisi ulkomarkkinoinnissa sallittua. Rahapelitoimiluvanhaltijan ulkomarkkinointia ei kuitenkaan saisi olla varhaiskasvatuksen järjestämispaikan, esi- tai perusopetuksen järjestämispaikan, toisen asteen oppilaitoksen, apteekin, terveydenhuollon toimintayksikön tai päihdehuollon yksikön läheisyydessä.

Kuten nykyisinkin, Veikkaus Oy ei saisi markkinoida yksinoikeuteen jääviä fyysisiä rahapeliautomaatteja, kasinopelejä ja näiden pelipaikkoja (51 §). Näiden rahapelien markkinointi olisi sallittua ainoastaan valvotuissa pelisaleissa ja pelikasinoissa, joihin kyseiset rahapelit on sijoitettu. Rahapelien pelipaikkojen sijainnista ja aukiolosta olisi kuitenkin sallittua antaa tietoa.

Markkinoinnin kohdistaminen alaikäisille olisi voimassa olevan lain tavoin kiellettyä, eikä rahapelejä saisi markkinoida alaikäisille suunnatuissa ohjelmissa, julkaisuissa tai tapahtumissa (53 §). Rahapeliyhtiöt eivät saisi myöskään tehdä sponsorointisopimuksia alle 18-vuotiaiden kanssa tai koskien alle 18-vuotiaiden tapahtumia tai kilpailuja (56 §). Sponsoroivan rahapeliyhtiön olisi varmistettava, ettei sen logoja eikä pelituotteiden tai -palvelujen nimiä esiinny alle 18-vuotiaiden käyttöön tarkoitetuissa tuotteissa tai palveluissa. Lakiin sisältyisi säännökset myös suoramarkkinointikiellosta (54 §). Suoramarkkinointia saisi kohdistaa ainoastaan nimenomaisen suostumuksen siihen antaneelle henkilölle. Puhelimitse tehtävä suoramarkkinointi olisi kielletty.

Markkinoinnin tulisi aina sisältää tieto rahapelaamisen ikärajasta sekä siitä, mistä saa tietoa pelaamisen hallinnan välineistä ja rahapeliongelmiin apua tarjoavista palveluntuottajista (55 §). Markkinoinnin tulisi lisäksi sisältää tieto myönnetystä toimiluvasta ja valvontaviranomaisesta lukuun ottamatta radiomainontaa.

Rahapelitoiminnan ja markkinoinnin valvonta (rahapelilain 5–8 luku)

Rahapelilain mukaisena valvontaviranomaisena toimisi uusi, osana valtion aluehallintouudistusta (HE 13/2025 vp) perusteilla oleva Lupa- ja valvontavirasto (57 §). Valvontaviranomaiselle esitetään monipuolisia toimivaltuuksia ja tiedonsaantioikeuksia rahapelitoiminnan ja markkinoinnin valvomiseksi. Valvontaviranomainen toimisi toimilupa- ja valvontarekisterin pitäjänä (58 §). Valvontaviranomaisen tulisi pitää yleisessä tietoverkossa saatavilla luetteloa toimiluvanhaltijoista (59 §). Laissa säädettäisiin yksinoikeustoimiluvanhaltijan ja rahapelitoimiluvanhaltijan vuosittaisesta raportointivelvollisuudesta valvontaviranomaiselle (68 §). Raportointivelvollisuus olisi keskeinen osa toimiluvanhaltijoiden toiminnan jälkikäteistä valvontaa. Voimassa olevaan arpajaislakiin nähden uutena valvonnallisena keinona laissa säädettäisiin myös toimiluvanhaltijan tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuudesta (69 §).

Valvontaviranomainen voisi arpajaislain sääntelyä vastaavasti tehdä toimiluvanhaltijoihin kohdistuvia tarkastuksia (67 §), ja kieltää sekä rahapelijärjestelmän ulkopuolisten toimijoiden että toimiluvanhaltijoiden lainvastaisen rahapelitoiminnan ja markkinoinnin (75 ja 76 §). Kryptovarojen käyttö olisi kielletty rahapelaamisessa (75 §). Kryptovarojen käytön kieltäminen mahdollistaisi valtakunnassa tapahtuvan tai sinne suunnatun kryptokasinotoiminnan markkinoinnin kieltämisen. Uutta sääntelyä olisi valvontaviranomaisen toimivaltuus antaa määräyksiä lainvastaisen verkkosisällön poistamiseksi sekä julkistaa rikemaksun ja seuraamusmaksun määräämistä koskeva päätös, toimiluvan peruuttamista koskeva päätös, ja rahapelin toimeenpanon tai markkinoinnin kieltämistä koskeva päätös (78 ja 92 §). Valvontaviranomainen valvoisi rahapelitoimintaa myös teknisen valvonnan keinoin (45 §). Valvontaviranomainen voisi määrätä viranomaispäätösten tehosteeksi uhkasakon (68, 71, 76 ja 78 §). Viime-sijaisena keinona toimiluvanhaltijoiden mahdolliseen lainvastaiseen toimintaan puuttumiseksi laissa säädettäisiin myös toimiluvan peruuttamisesta (79 §). Peruuttamisedellytykset olisivat osin pakottavia ja osin harkinnanvaraisia. Valvontaviranomaisen tulisi tehdä ilmoitus rikoslain 17 luvun rahapelirikosta koskevan 16 a §:n ja arpajaisrikosta koskevan 16 b §:n 7 ja 8 kohdassa tarkoitetusta teosta tai laiminlyönnistä poliisille esitutkintaa varten (60 §).

Valvontaviranomaisella olisi oikeus saada toimiluvanhakijalta ja toimiluvanhaltijalta toimilupa- ja valvontatehtäviensä suorittamiseksi ja rahapelitoiminnan tilastointiseksi salassapitosäännösten estämättä ja maksutta säännöksessä rahapelilaissa tyhjentävästi yksilöidyt tarpeelliset tiedot (63 §). Laissa säädettäisiin myös valvontaviranomaisella oikeudesta saada toiselta viranomaiselta ja muulta julkista hallintotehtävää hoitavalta välttämättömiä tietoja toimiluvan myöntämisestä koskevien edellytysten arvioimiseksi sekä rahapelilain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi (64 §). Laissa olisi myös säännökset valvontaviranomaisen oikeudesta luovuttaa tietoja toiselle viranomaiselle (65 §).

Laissa säädettäisiin nykysääntelyä vastaavan kaltaisesti lainvastaisen rahapelien toimeenpanon ja markkinoinnin johdosta määrättävästä seuraamusmaksusta (84–90 §), ja uutena hallinnollisena seuraamuksena rikemaksusta (80–83 §). Seuraamusmaksun määräämisen perusteena olisi muu kuin vähäisenä pidettävä rahapelilain rikkominen. Rikemaksu voitaisiin määrätä vähäisemmästä rikkeestä ja se olisi euromäärältään seuraamusmaksua alhaisempi. Rikemaksun ja seuraamusmaksun määräämisen edellytyksenä olisi se, että moitittava teko perustuisi tahallisuuteen tai huolimattomuuteen.

Toimiluvanhaltijoilta perittäisiin vuosittainen valvontamaksu (70–74 §). Kyse olisi valtiosääntöoikeudelliselta luonteeltaan verosta ja lakiin sisältyisi yksityiskohtaiset säännökset maksun määräytymisen perusteista, joihin ei sisältyisi valvontaviranomaisen harkintavaltaa. Yksinoikeustoimilupien osalta perittäisiin erilliset ja eri suuruiset kiinteät valvontamaksut. Rahapelitoimiluvanhaltijoiden valvontamaksun suuruus olisi porrastettu pelikatteen mukaisesti. Peliohjelmistotoimiluvasta perittäisiin kaikille samansuuruinen kiinteä valvontamaksu.

Rahanpesun ja kilpailumanipulaation torjunta

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettuun lakiin (444/2017), jäljempänä *rahanpesulaki*, tehtäisiin uuteen rahapelijärjestelmään siirtymistä edellyttävät muutokset. Rahanpesulakia sovellettaisiin kaikkiin yksinoikeus- ja rahapelitoimiluvanhaltijoiden toimeenpanemiin rahapeleihin (1 luvun 2 ja 3 §). Rahanpesulakia ei sovellettaisi peliohjelmistotoimiluvanhaltijaan. Yksinoikeus- ja rahapelitoimiluvanhaltijoiden tulisi rahanpesulaissa säädetyin tavoin muun muassa tunnistaa asiakkaansa ja todentaa heidän henkilöllisyytensä, seurata tavallisuudesta poikkeavia liiketoimia ja tehdä epäilyttävistä liiketoimista rahanpesuilmoituksia.

Yksinoikeus- ja rahapelitoimiluvanhakijan tulisi liittää toimilupahakemukseen selvitys rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjunnasta annettujen säännösten mukaisten asiakkaan tuntemista, selonotto- ja ilmoitusvelvollisuutta, riskiarviota ja riskienhallintamenetelmiä koskevien velvollisuuksien noudattamisesta. Hakemukseen tulisi lisäksi liittää selvitys kilpailumanipulaation torjunnan menettelyistä ja toimenpiteistä (11 §). Yksinoikeus- ja rahapelitoimiluvanhaltijoiden tulisi tarjota pelaajille helppo ja selkeä menettely mahdollisista väärinkäytöksistä, kuten rahapelien toimeenpanoa koskevien säännösten tai sopimusehtojen rikkomisesta tai kilpailumanipulaatiosta, ilmoittamiseksi (48 §).

Rahapelihaittojen torjumiseksi ja erilaisten väärinkäytösten estämiseksi rahapelilaissa säädettäisiin vedonlyöntipelejä koskevista rajoituksista. Vedonlyönnin kohteena ei saisi esimerkiksi olla kilpailu, johon voi liittyä merkittävä riski väärinkäytöksistä, eikä kilpailun, turnauksen tai lajin sääntöjen rikkominen tai rikkomisesta seuraava rangaistus (27 §). Kilpailumanipulaation torjumiseksi laissa säädettäisiin myös toimiluvanhaltijan velvollisuudesta viipymättä sulkea vedonlyöntikohde ja ilmoittaa valvontaviranomaiselle, jos se havaitsee epäsäännöllistä tai epäilyttävää vedonlyöntiä (48 §). Toimiluvanhaltijoiden tulisi osana vuosittaista raportointivelvollisuutta toimittaa valvontaviranomaiselle selvitys epäsäännöllisestä tai epäilyttävästä vedonlyönnistä toimiluvanhaltijan vedonlyöntikohteissa, epäilyistä ja todetuista kilpailumanipulaatiotapauksista sekä kilpailumanipulaation torjuntatoimenpiteistä (68 §).

Toimilupa voitaisiin peruuttaa, jos toimiluvanhaltija olisi toistuvasti tai vakavasti rikkonut rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjunnasta annettuja säännöksiä ja toimiluvanhaltijalle olisi rikkomuksen johdosta määrätty hallinnollinen seuraamus tai toimiluvanhaltija olisi tuomittu sakko- tai vankeusrangaistukseen (79 §).

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan pelihaittatyö ja valtionavustukset (rahapelilain 9 ja 10 luku)

Sosiaali- ja terveysministeriön tehtävänä olisi arpajaislain mukaisesti seurata, tutkia ja arvioida rahapelihaittoja sekä kehittää niiden ehkäisyä ja hoitoa. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, jäljempänä *THL*, hoitaisi tätä tehtävää sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannon mukaisesti (98 §). *THL* toimisi tässä tarkoituksessa myös pelihaittarekisterin rekisterinpitäjänä (99 §). Pelihaittarekisterissä käsiteltäisiin pitkälti samoja tietoja kuin ehdotetussa toimilupa- ja valvontarekisterissä (58 §).

Sosiaali- ja terveysministeriö ja *THL* käsitelisivät 98 §:n mukaisten tehtävien suorittamiseksi tietoja, joita koskevasta tiedonsaantioikeudesta säädettäisiin 100 ja 101 §:ssä. *THL*:llä olisi oikeus saada tehtäviensä suorittamiseksi toimiluvanhaltijoilta maksutta ja salassapitosäännösten estämättä laissa tyhjentävästi luetellut tarpeelliset tiedot. *STM* voisi saada tiedot *THL*:ltä.

Rahapelilaissa säädettäisiin valtionavustuksista pelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen. Valtionavustuksia voitaisiin myöntää lakisääteisiä palveluja täydentävien sähköisten, anonymien pelihaittapaalveluiden toimintaan, pelihaittoja vähentävän alueellisen työn kehittämiseen ja pelihaittojen ehkäisyä ja vähentämistä tukevaan tieteelliseen tutkimukseen. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin avustettavasta toiminnasta ja valtionavustuksen määrästä (94 §). Avustuksiin sovellettaisiin lisäksi valtionavustuslakia (688/2001). *THL* toimisi valtionapuviranomaisena eli se vastaisi muun muassa hakujen toteuttamisesta, avustusten myöntämisestä sekä avustusten käytännön seurannasta ja valvonnasta (95 §).

Pelihaittatyö rahoitettaisiin uudessa rahapelijärjestelmässä budjettivaroista siten, että sosiaali- ja terveysministeriön pääluokkaan perustettavalta uudelta pelihaittatyön momentilta rahoitettaisiin osa menoista ja osa katettaisiin *THL*:n toimintamenomomentilta.

Verotus

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arpajaisverolakia (552/1992), tuloverolakia (1535/1992), elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia (360/1968) ja arvonnalisäverolakia (1501/1993). Lisäksi verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettuun lakiin (1346/1999) tehtäisiin välttämättömät teknisluonteiset muutokset.

Suomessa myönnetyn toimiluvan perusteella Suomessa pelattavaksi tarjotut rahapelit saatettaisiin arpajaisveron alaiseksi. Arpajaisverokanta nousisi rahapelien osalta 12 %:sta 22 %:iin pelikatteesta. Eri rahapelien toimeenpanomuotojen verokanta olisi yhtenäinen, mikä muun muassa selkeyttäisi verotusta. Tavaravoittoarpajaisten verokantoihin ei tehtäisi muutoksia (5. lakiehdotus).

Rahapeliyhteisöjen verovapautta koskeva tuloverolain 21 c § ehdotetaan kumottavaksi. Veikkaus Oy:n ja Ålands Penningautomatföreningin, jäljempänä *PAF*, yksinoikeuden nojalla harjoittama rahapelitoiminta ei olisi enää tuloverosta vapaata, vaan ne siirtyisivät normaalin yhteisöverotuksen piiriin tältäkin osin. Tuloverokohtelu olisi näin ollen yhtenäistä yksinoikeuden ja kilpaillun markkinan osalta.

Tuloverotus kohdistettaisiin uuden rahapelijärjestelmän ulkopuolisiin rahapelivoittoihin siten, että pelaajan veronalaista tuloa olisi myös voitot rahapeleistä, joita tarjotaan pelattavaksi Suomessa ilman toimilupaa. Tuloverosta vapaita olisivat nykytilanteen mukaisesti voitot esimerkiksi ETA-alueella toimeenpannuista rahapeleistä, kun niitä ei tarjota pelattavaksi Suomeen. Voittojen verovapauteen ei vaikuttaisi se, ovatko ne kertyneet satunnaisesta vai tulonhankkimistarkoituksessa harjoitetusta pelaamisesta (85 §).

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 49 §:n mukaisesti Ahvenanmaan maakunnalle palautetaan vuosittain verotasoituksena valtion varoista maksetut yhteisöveron ja arpajaisveron rahamäärät.

Laki arpajaislain muuttamisesta ja rikoslaki

Ehdotetun uuden rahapelilain johdosta arpajaislaissa säädettäisiin jatkossa ainoastaan tavaravoittoarpajaisten toimeenpanosta ja valvonnasta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi niitä arpajaislain pykäläiä, jotka koskevat sekä rahapelejä että tavaravoittoarpajaisia. Lisäksi arpajaislaista kumottaisiin

sellaiset pykälät, jotka koskevat pelkästään rahapelejä. Tavaravoittoarpajaisia koskeviin säännöksiin ei pääsääntöisesti ehdoteta tehtävän sisällöllisiä muutoksia.

Rikoslain (39/1889) rahapelirikosta koskevaan 17 luvun 16 a §:ään tehtäisiin uuden rahapelilain johdosta välttämättömät terminologiaa ja säännösviittauksia koskevat täsmennykset. Esityksessä ei tältä osin ehdoteta kriminalisoinnin laajentamista eikä rangaistusasteikon muutoksia. Arpajaisrikosta koskevan 17 luvun 16 b §:n rahapelejä koskeviin kohtiin tehtäisiin uuden rahapelilain johdosta välttämättömät muutokset. Arpajaisrikoksena säädettäisiin rangaistavaksi lainvastaisen rahapelitoiminnan ehkäisemisen näkökulmasta keskeiset teot, joita olisivat ensinnäkin rahapelilain ikärajoja koskevien säännösten rikkominen, sekä keskeisten rahapelien markkinointia koskevien säännösten rikkominen. Kyse olisi rahapelien toimeenpanoa koskevan sääntelyn rikkomuksista, joita ei kuitenkaan olisi tarkoituksenmukaista säätää rangaistavaksi rahapelirikoksena. Markkinointisääntelyn rangaistavuuden ala supistuisi verrattuna voimassa olevan rikoslain arpajaisrikosta koskevaan sääntelyyn. Tavaravoittoarpajaisia koskevat säännökset vastaisivat voimassa olevaa sääntelyä lukuun ottamatta 2 kohtaa, josta poistettaisiin maininta muusta kuin 16 a §:ssä tarkoitettusta tavasta. Rangaistusasteikoon ei ehdotettaisi muutoksia.

Suhde muihin esityksiin

Esitys liittyy hallituksen esitykseen eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 13/2025 vp). Uutta rahapelilainsäädäntöä koskevaa esitystä ei voida hyväksyä ennen kuin laki valtion Lupa- ja valvontavirastosta on hyväksytty.

Lisäksi esitys liittyy hallituksen esitykseen laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 5/2025 vp). Kyseisellä esityksellä on tarkoitus uudistaa säännökset sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) soveltamisalasta, seuraamusten täytäntöönpanokelpoisuudesta ja raukeamisesta sekä rahamääräisen saatavan perinnästä. Mikäli esitys hyväksytään ja sakon täytäntöönpanosta annettuun lakiin lisätään yleiset säännökset seuraamuksen täytäntöönpanokelpoisuudesta ja raukeamisesta, ei rahapelilakiin erityislakina enää tarvita rikemaksun ja seuraamusmaksun täytäntöönpanon ja raukeamisen osalta säännöksiä. Tällöin viittaus sakon täytäntöönpanosta annettuun lakiin olisi riittävä. Lausunnon liitteenä on luonnos tarvittaviksi 1. lakiehdotuksen 80, 83 ja 90 §:n muutoksiksi ja niiden perusteluiksi.

Lisäksi rahapelijärjestelmäuudistusta koskevaan hallituksen esitykseen ja hallituksen esitykseen laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 157/2024 vp, HaVM 9/2025 vp) liittyy teknisluonteinen yhteensovittamistarve, koska kummassakin esityksessä ehdotetaan Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n 1 momentin muuttamista siten, että momentin loppuun lisättäisiin uusi kohta. Lausunnon liitteenä on luonnos tarvittavaksi 15. lakiehdotuksen muutokseksi ja sen perusteluiksi.

Esitys liittyy lisäksi esitykseen valtion vuoden 2026 talousarvioksi. Vaikutukset liittyvät valtion tuloihin ja menoihin. Veikkaus Oy tilittäisi vuonna 2026 valtiolle nykyisen arpajaislain mukaisesti yksinoikeustoiminnasta vuonna 2025 kertyvän tuottoensa tilinpäätöksen osoittaman voiton mukaisena. Veikkaus Oy:n tulisi lisäksi maksaa yksinoikeuskorvauksen peruskorvauksen ensimmäinen erä vuonna 2026. Toimilupahakemusten vastaanottaminen ja käsittely edellyttää vuoden 2026 ajan rahapelilain mukaisena lupaviranomaisena toimivalle Poliisihallitukselle lisämäärärahoja henkilöstömenoihin ja ostopalveluihin jo vuonna 2025. Tarkoitus on, että niistä tehtäisiin esitys seuraavaan lisätalousarvioesitykseen. Toimeenpanon aiheuttamia kustannuksia ei ole mahdollista rahoittaa poliisin toimintamenomomentilta. Lisäksi valtiovarainministeriön pääluokkaan tarvitaan lisämäärärahoja lupa- ja valvontatoiminnan edellyttämiin tietojärjestelmähankintoihin. Myös näistä olisi tarkoitus tehdä esitys seuraavaan lisätalousarvioesitykseen. Lupa- ja valvontavirastolle uuden toiminnan ja tietojärjestelmien vastaanottamiseen liittyvistä valmistelevista tehtävistä aiheutuvien kustannusten on arvioitu vuonna 2026 olevan 1,3 miljoonaa euroa. Rahapelilaissa tarkoitetuista pelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen myönnettävistä valtionavustuksista aiheutuisi vuonna 2026 arviolta noin 1,5 miljoonan euron kustannukset lakisääteisiä palveluja täydentävien sähköisten, anonyymien pelihaittapalveluiden rahoittamiseksi.

Uudistuksen arvioiduista vaikutuksista

Esityksen tavoitteena on ollut löytää sääntelyratkaisu, jossa rahapelihaittojen ehkäisemiseen ja vähentämiseen tähtäävä rajoittava sääntely olisi tasapainossa kanavointikykyä ja rahapelijärjestelmän

houkuttelevuutta tukevien elementtien kanssa. Rahapelihaittoihin, kanavointiasteeseen ja valtion tuloihin vaikuttaa ennen kaikkea sääntelyn muodostama kokonaisuus, ei niinkään yksittäiset toimenpiteet.

Uudistuksella olisi vaikutuksia rahapeliyhtiöihin, peliohjelmistotoimittajiin, rahapelaajiin, valtiontalouteen, valvontaviranomaiseen, rahapelihaittoihin ja niiden seuranta- ja ehkäisytyöhön, mediaan ja tapahtumateollisuuteen sekä urheilusektoriin. Rahapelijärjestelmän avautuessa osin kilpailulle toimiluvanhaltijoiden määrän arvioidaan nousevan useisiin kymmeniin.

Uudistuksen arvioidaan altistavan väestöä rahapelien laajenevalle tarjonnalle ja näkyvyydelle ja siirtävän entisestään rahapelaamista nettiin ja korkeamman riskin rahapeleihin. Esityksessä on arvioitu, että rahapelien markkinointi tulee uudistuksen seurauksena todennäköisesti lisääntymään. Asiantuntija-arvioiden mukaan lakiesitykseen valituilla ratkaisuilla voisi olla rahapelihaittoja lisäävää vaikutusta. Toisaalta uudistus antaisi mahdollisuuden ulottaa sääntelyä valtaosaan rahapelaamista ja mahdollistaa haittojen torjuntaan vaikuttamisen nykyistä suuremmassa osassa rahapelaamista.

Nykyisin valtion saamat tulot koostuvat Veikkaus Oy:n valtiolle tilittämästä voitosta ja yhtiön maksamasta arpajaisverosta. Julkisen talouden suunnitelman mukaan Veikkaus Oy:n rahapelitoiminnan tuottojen ja arpajaisverotuoton määrä on nykyjärjestelmässä noin 700 miljoonaa euroa vuodessa. Valtion tulomekanismit muuttuisivat uudessa rahapelijärjestelmässä. Tulot muodostuisivat jatkossa Veikkaus Oy:n maksamasta osingosta, yhtiön yksinoikeustoimiluvasta valtiolle maksamasta korvauksesta sekä toimiluvanhaltijoiden maksamasta arpajaisverosta ja yhteisöverosta. Valtion tulojen määrän kehitymisestä ei ole mahdollista tehdä tarkkaa arvioita, sillä tulojen määrään vaikuttavat muun muassa yksinoikeudella toimivan Veikkaus Oy:n liiketoiminnan kehitys ja uuden järjestelmän kanavointiaste ja rahapelaamisen määrän kehitys. Valtion tulot voisivat myös laskea nykyisestä. Valtiovarainministeriön arvioiden perusteella uuden järjestelmän valtiolle vuosittain tuottamien tulojen on arvioitu asettuvan 570–760 miljoonan euron välille riippuen edellä mainituista tulon muodostukseen vaikuttavista tekijöistä. Valtion tulot laskisivat tästä yksinoikeustoimiluvan 10 vuoden toimilupa-kauden loppua kohden, kun Veikkaus Oy ei maksaisi enää yksinoikeuskorvauksen peruskorvausta. Uudistuksen alkuvaiheessa valtion tulot olisivat edellä mainittuja arvioita suuremmat Veikkaus Oy:n valtiolle maksaman yksinoikeuskorvauksen vuoksi.

Uudistuksen arvioidaan vähentävän Veikkaus Oy:n markkinaosuutta. Jos valtio päättäisi myöhemmin myydä osan Veikkaus Oy:stä, tällä olisi pidemmällä aikavälillä valtion vuosittaisia tuloja vähentävää vaikutusta. Uudistus voisi jossain määrin kasvattaa rahapelimarkkinan kokoa, millä olisi myönteisiä taloudellisia vaikutuksia valtion tulojen ja rahapeliyhtiöiden kannalta. Samalla se olisi kuitenkin riski rahapelihaittojen ja niistä aiheutuvien yhteiskunnallisten kustannusten näkökulmasta.

Uudistuksen myötä erilaisten väärinkäytösten ja rikosten riski voisi jossain määrin kasvaa, esimerkiksi rahanpesun ja kilpailumanipulaation osalta. Esitykseen sisältyy kuitenkin useita säännöshdoituksia rahapelaamiseen mahdollisesti liittyvien väärinkäytösten havaitsemiseksi, estämiseksi sekä niihin puuttumiseksi.

Viranomaistehtävät muuttuisivat luonteeltaan ja viranomaiselle tulisi myös kokonaan uusia tehtäviä. Tehtävien määrä ja siten myös resurssitarpeet lisääntyisivät nykyisestä. Tavoitteena on, että jatkossa lupa- ja valvontaviranomaisen tehtävistä aiheutuvat kustannukset katettaisiin toimiluvanhaltijoilta perittävillä hakemus- ja valvontamaksuilla. Budjettirahoitusta tullaan kuitenkin tarvitsemaan uudistuksen toimeenpanovaiheessa ja mahdollisesti myös myöhemmin vuosina.

EU-notifiointi

Rahapelilainsäädäntöä koskevat ehdotukset tulee ilmoittaa Euroopan komissiolle teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä annetun direktiivin (EU) 2015/1535 mukaisesti. Ilmoituksen jälkeen alkaa direktiivin mukainen kolmen kuukauden odotusaika, jota ennen ehdotusta ei voida hyväksyä. Ehdotuksen hyväksymistä on lykättävä edelleen kuukaudella, jos komissio tai toinen jäsenvaltio esittää kolmen kuukauden odotusajan kuluessa yksityiskohtaisen lausunnon, jonka mukaan suunniteltu toimenpide sisältää seikkoja, jotka voivat luoda esteitä palveluiden vapaalle liikkuvuudelle sisämarkkinoilla.

Lakiehdotukset ilmoitettiin komissiolle marraskuussa 2024 (2024/0601/FI). Komissio ei antanut huomautusta tai yksityiskohtaista lausuntoa. Jäsenvaltiosta Malta antoi 4.2.2025 yksityiskohtaisen

lausunnon. Suomi antoi komissiolle kertomuksen Maltan yksityiskohtaisen lausunnon johdosta. Vastauksessaan Suomi katsoi, että lakiehdotukset ovat yhdenmukaisia unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa eikä lausunto antanut aihetta muuttaa lakiehdotuksia. Esityksen perusteluja on kuitenkin täydennetty Maltan yksityiskohtaisessa lausunnossa esitettyjen huomioiden johdosta. Niin sanottu odotusaika, jonka aikana ehdotusta ei saa direktiivin mukaan hyväksyä, on päättynyt 4.3.2025.

Jäsenvaltioiden on toimitettava teknistä määräystä koskeva ehdotus uudelleen komissiolle, jos ehdotukseen tehdään sellaisia huomattavia muutoksia, jotka muuttavat sen soveltamisalaa, lyhentävät alun perin suunniteltua soveltamisaikataulua, lisäävät eritelmiä tai vaatimuksia taikka tiukentavat niitä. Uudesta ilmoituksesta alkaa uusi kolmen kuukauden odotusaika, jota ennen ehdotusta ei voida hyväksyä. Odotusaika pitenee neljään kuukauteen, jos komissio tai toinen jäsenvaltio esittää yksityiskohtaisen lausunnon.

Liitteet	Luonnokset säännösehdotusten muutoksiksi
Jakelu	Hallintovaliokunta
Tiedoksi	Sisäministeri Rantanen Kansliapäällikkö Sarasmaa Erityisavustaja Kerttula Osastopäällikkö Vuori Lainsäädäntöjohtaja Laitinen Sisäministeriön henkilöstö- ja oikeusyksikkö